

A büki Szent Kelemen-templom

2009 június 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmen kívül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Ha híres és kedvelt magyarországi üdülőhelyekről esik szó osztrákok, németek körében, hamar elhangzik Bük neve. A Balaton, Hévíz és Sárvár mellett a leglátogatottabb dunántúli fürdőhely igen közel fekszik a nyugati országhatárhoz, és az 1959-ben talált 58 fokos gyógyvíz százezerrel vonzza a vendégeket a vasi községbe. Ám ha megkérdeznénk e sok embert, hogy a termálfürdő, az olcsó fogorvoson és vendéglőn kívül mi érdekeset láttak még Bükön, aligha említenek a település közepén lévő szép régi templomot. Valljuk be, még a hazai országjárók is meglepődnek, amikor tudomást szereznek e becses középkori emlékünkről.

Persze Bük sem azóta létezik, amióta olajfűrés közben feltört a forró víz a határában. Majd hét évszázaddal korábban, 1271-ben már oklevélben szerepel a helynév a „jobagiones sastrenses de Byk”, azaz a büki várjobbágyok kapcsán, akik a honfoglaló vitézek nobilis leszármazottaiként a soproni királyi vár fegyveresei voltak. Ekkor már biztosan megvolt temploma is, a később több ízben átalakított épület legrégebb falait 1250 táján emelheték.

Lássuk ezek után a csinos park öreg fái közt álló templomot! A magas nyugati tornyon a legfeltűnőbb a kőből készült nyolcszögletű gúlisírok, amelynek sarkait karcsú, háromszög formájú cikkelyek koronázzák. A barokk hajó külső, déli oldalán látható a román kori fal többméteres szakasza a Dunántúlon elterjedt cikcakkdíszes téglaférfával, valamint a XIII. századi kapuzat kibontott maradványa. A román-gótikus, átmeneti stílusú diadalív keletre eső, sokszögzáródású szentély már a tisztán csúcsíves korszakot idézi. Egy 1408-ból származó latin nyelvű falfelirat szerint a plébániatemplom Szent Kelemen pápa és vértanú tiszteletére épült, a szövegben elrejtett évszám a bűvészfestés dátuma: 1408. Az 1970-es években elkerült középkori falakon freskótöredékek is láthatók, és megmaradt egy XIV. századi bronz keresztelőkút.

A templom az 1683. évi, Bécs elleni török hadjárat során nagyon megrongálódott. Alapos renoválására csak 1757-ben került sor a kegyúr Felsőbüki Nagy család pénzügyéből, ekkor készültek a barokk szobrok és az oltár is. A község leghíresebb szülöttének, a reformpolitikus Felsőbüki Nagy Pálnak (1777–1857) szobra a parkban látható, a templom falánál álló négy méteres klasszikus oszlop 1711-ből való. A pestisjárvány elmúltával emeltette hálából egy Bangóné nevű büki asszony, a valamikor a tetején állt Szeplőtelen Fogantatás-szobrot 1945-ben az oroszok elpusztították. A község híres kastélya eredetileg szintén a Felsőbüki Nagyok számára épült 1696-ban, majd a csepregi Jankovics és Markovics családként, később a Szapáry grófoké lett. 1945 után a Lenin térszobor használatába került, s végül egy gátlástalan privatizációs „lovag” vette meg, de ez már egy másik történet...

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló

